

ROZEZNĀTE - POZNĀTE - NAJDETE? - 97

PondĀlĀ-, 26 leden 2015

Dnes si v hĀdankĀch nepĀipomeneme ĀĀĀdnĀ vĀroĀi. MuĀĀ, kterĀho jsem dnes zaĀmadila, je mĀmu srdci milĀ, uĀĀ dlo se chystĀm dĀt ho do hĀdanek. Tento vitĀlnĀ pĀn se narodil 30. listopadu 1925 v KelĀi na VsetĀnsku do uĀitelskĀ rodiny. UĀĀ jako malĀ ĀtyĀletĀ kluĀina „pĀiĀchl“ zĀsluhou tatĀnka k filmu. Jeho otec, ĀinovnĀk Sokola, vlastnĀ nĀklady zakoupil promĀtĀcĀ pĀĀstroj a promĀtal filmy v tamnĀ sokolovnĀ.

V roce 1945 zaĀal nĀš neznĀmĀ studovat FF UK, po roce pĀmešel na FAMU, obor kamera. Zde pod vedenĀm profesora Karla Plicky zĀskal cennĀ zkušenosti. Poznal se s reĀĀisĀrem Karlem KachyĀou, spoleĀnĀ vytvĀmeli ĀĀadu dokumentĀrnĀch filmĀ. V padesĀtĀch letech pĀsobil v ĀEsl. armĀdnĀm filmu a byl pĀidĀlen k VojenskĀ kontrarozvĀdce. DĀky natĀĀenĀ v ĀEĀnĀ a takĀ setkĀnĀ se sovĀtskĀmi lidmi však brzy vystĀizlivĀ ze svĀch tehdejšĀch nĀzorĀ a jeho tvorba se zaĀala ubĀrat naprosto jinĀm smĀrem. V roce 1956 natoĀil film ZĀĀijovĀ podle divadelnĀ hry Pavla Kohouta. Opravdu pĀknĀm snĀmkem dle vlastnĀho nĀmĀtu byl povĀdkovĀ film Touha z roku 1958. VidĀla jsem jej asi tĀmĀkrĀt a rĀda se na nĀj podĀvĀm znovu. ĀEtyĀ roĀnĀ obdobĀ pĀmidanĀ k nĀzvu povĀdek znamenĀ podobenstvĀ k etapĀm lidskĀho ĀĀivota ‐ dĀtstvĀ, mlĀdĀ, stĀednĀ vĀk, stĀmĀ. V druhĀ povĀdce hraje nĀdhernĀ, tehdy osmnĀcĀletĀ, Jana BrejchovĀ, kterĀ oslavila nedĀvno pĀlkulatĀ narozeniny. ĀĀivotnĀ partnerka Jana SkopeĀka, panĀ VĀra TichĀnkovĀ, vytvĀmĀ ve tĀetĀ povĀdce roli zatvrzelĀ AndĀly. PanĀ TichĀnkovĀ znĀme spĀe z epizodnĀch rolĀ staršĀch dĀchodkyĀ. V povĀdce AndĀla jĀ ovšem dramatickĀ role sedĀ, hraje ji pĀesvĀdĀivĀ, pĀestĀ s filmovĀnĀm tehdy teprve zaĀĀnala. Ve ĀtvrtĀ povĀdce mne zaujal uhranĀivĀ, charismatickĀ Ilja Racek. Film je Āasto doprovĀzen nĀdhernĀmi zĀbĀry pĀĀrody. ReĀĀisĀr tvoĀmĀ lyrickĀ ladĀnĀ film v obdobĀ, kdy sĀm prochĀzel tĀĀkou ĀĀivzkouškou. ZemĀmĀla mu maminka, malĀ syn a jeho panĀ onemocnĀla rakovinou prsu. NĀsledoval film ProcesĀ k panence (1961). DalšĀ film, jehoĀĀ nĀzev neprozradĀm, mĀl velkĀ űspĀch. NĀš neznĀmĀ jej natoĀil v roce 1963. Tento film s Janem Werichem je však hodnĀ znĀmĀ, proto vĀce nenapovĀm. Pak pĀišel film, kterĀ se hluboko zapsal do Āsl. kinematografie. ReĀĀisĀr v nĀm pravdivĀ zobrazil povĀleĀnĀ ĀĀivot na moravskĀ vesnici, tehdejšĀ euforii i tvrdou realitu let nĀsledujĀcĀch. SedlĀk František, JoĀka s pyĀkem, Franta Lampa, Bertin, veselĀ vdova… Film putoval do trezoru a reĀĀisĀrovi nabídli tehdejšĀ soudruzĀ emigraci. NĀzev filmu by ovšem byla opĀt velkĀ nĀpovĀda... ExcelujĀ zde Radoslav BrzobohatĀ, VladimĀr MenšĀk, VlastimĀl BrodskĀ, VĀclav Babka. MnĀ se velice lĀbil Waldemar Matuška v roli ZĀšinka (tuto roli mĀl pĀvodnĀ hrĀt JiĀmĀ SovĀk). ChvĀle milostnĀ i humornĀ stĀidajĀ okamĀĀiky smrti nĀ kterĀch hrdinĀ a uzurpĀtorskĀ snaha tehdejšĀch nadĀĀizenĀch o kolektivizaci vesnice. NĀš neznĀmĀ reĀĀisĀr se nĀslednĀ usadil v cizinĀ, v sedmdesĀtĀch letech filmoval v NĀmecku. DobĀme se zaĀal cĀtit dle jeho vlastnĀch slov aĀĀ v Americe, kterĀ mu pĀipomĀnala vĀce domov. Dnes tento pedagog, filmovĀ reĀĀisĀr, scĀnĀrista, drĀĀitel nĀkolika ocenĀnĀ, stĀidavĀ v Americe a v BystrĀm u PoliĀky. S nĀzdory vysokĀmu vĀku plnĀ elĀnu, sršĀ ĀĀivotnĀ energii.

JistĀ snadnĀ hĀdĀnĀ vĀm všem pĀmeje MIA a jen pro kontrolu se mĀĀete kouknout sem...